

KWALITEITSIMPULS WEVERSHOEK

09.12.2020

Natuur en Recreatieschap

urban
synergy

COLOPHON

Staatsbosbeheer werkt in opdracht van het Natuur en Recreatieschap IJsselmonde aan dit project en werkt nauw samen met de gemeenten Ridderkerk, Barendrecht, het Waterschap Hollandse Delta. De kwaliteitsimpuls voor Wevershoek wordt gefinancierd door bijdragen van de betrokken gemeenten, het Waterschap Hollandse Delta, het Natuur en Recreatieschap IJsselmonde en de Landschapstafel IJsselmonde.

De Kwaliteitsimpuls is totstand gekomen in de samenwerking tussen recreatieschap IJsselmonde en Urban Synergy, ontwerpbureau voor stedenbouw en landschap. Voor aanvullende vragen:

*Marieke de Gast - Projectleider Recreatieschap IJsselmonde;
Dirk Verhagen - Projectleider Urban Synergy;*

*m.degast@staatsbosbeheer.nl
dirk@urbansynergy.nl*

Rotterdam 9 december 2020

Meer informatie: www.natuurenrecreatieschapijsselmonde.nl

INHOUDSOPGAVE

1. KWALITEITSIMPULS WEVERSHOEK	5
2. GEBIEDSINTERVIEWS	7
2.1. MEEST GENOEMDE KWALITEITEN	7
2.2. MEEST GENOEMDE AANDACHTSPUNTEN	9
2.3. MEEST GENOEMDE KANSEN	11
3. KWALITEITSIMPULS KORTE TERMIJN	15
4. KWALITEITSIMPULS LANGE TERMIJN	17

1. KWALITEITSIMPULS WEVERSHOEK

Recreatiegebied Wevershoek is een recreatiegebied langs de Waal, gericht op omwonenden en in de zomermaanden op bezoekers uit een groter deel van Barendrecht. Ondanks de groene uitstraling is een kwaliteitsimpuls benodigd. Speelvoorzieningen zijn verouderd en er zijn weinig doorkijkjes naar de Waal.

Urban Synergy is gevraagd om te komen tot een breedgedragen kwaliteitsimpuls voor dit gebied. Dit bestaat uit een aantal maatregelen die ervoor moeten zorgen dat het recreatiegebied op een aantal plaatsen aantrekkelijker wordt en de gebruikswaarde verbetert. Het onderzoeken van de blauwalg problematiek en het vinden van een passende oplossing is buiten de scope van deze opgave gehouden*.

Om te komen tot de kwaliteitsimpuls is het volgende plan van aanpak opgesteld

1. STAKEHOLDERMIDDAG IN HET GEBIED

Op 26 augustus zijn omwonenden en bezoekers aan Wevershoek gevraagd om input te geven op bestaande kwaliteiten, aandachtspunten en kansen. Alle input is verzameld op een aantal grote luchtfoto's en enquête formulieren.

2. SCHETSONTWERP BEOOGDE MAATREGELEN, KORTE EN LANGE TERMIJN

Op basis van deze input en aangeleverde achtergrondinformatie is een schetsontwerp gemaakt voor de kwaliteitsimpuls voor Wevershoek (korte termijn). Daarnaast is een lange termijn perspectief opgesteld, deels aansluitend op de Waalvisie en deels aansluitend op de ontwikkeling van de Stationstuinen, ten noorden van Station Barendrecht.

3. KOSTENRAMING KWALITEITSIMPULS, KORTE TERMIJN

Het schetsontwerp voor de kwaliteitsimpuls, de ingrepen voor de korte termijn, zijn doorgerekend binnen het Recreatieschap. Leidend hierbij is het beschikbare budget.

4. BESPREKEN VOORSTELLEN MET HET PROJECTTEAM

Het ontwerp voor de korte en lange termijn wordt voorgelegd aan het projectteam en eventueel aangescherpt.

5. AANSCHERPEN ONTWERP NAAR VO OP BASIS VAN GESPREK MET PROJECTTEAM

Op basis van dit gesprek wordt het ontwerp verder uitgewerkt in een voorlopig ontwerp.

6. Vervaardigen van DO en een werkomschrijving op basis van de tekening

Het ontwerp wordt verder uitgewerkt, zodat de tekeningen en werkomschrijving overgedragen kunnen worden aan een uitvoerende partij die zorg draagt voor de realisatie van de kwaliteitsimpuls.

* Volgens Rijkswaterstaat (bericht 06-'19) wordt Blauwalg een steeds groter probleem in Nederland. De langdurig droge en warme periodes nemen de afgelopen jaren toe. Dit heeft negatieve gevolgen voor de waterkwaliteit, waardoor blauwalg of botulisme ontstaat. Dit probleem speelt al meerdere jaren in Wevershoek. Een teveel aan blauwwieren, zorgt ervoor dat er een negatief zwemadvies wordt afgegeven. Vanuit het gesprek met Waterschap kwam naar voren dat een uitgebreid onderzoek benodigd is om goed inzicht te krijgen op de problematiek en vooral op de benodigde maatregelen. De blauwalg kan ontstaan doordat er te weinig doorstroming in dit gedeelte van Wevershoek is, bladval op de bodem van het water, het ondiepe water, ganzen en/of onvoldoende waterplanten die een bijdrage kunnen leveren aan het verbeteren van de waterkwaliteit. Eerst dient in kaart gebracht te worden hoe groot het probleem is, welke oorzaken er zijn en aan welke knoppen er gedraaid dient te worden. Dit traject is niet meegenomen in deze kwaliteitsimpuls.

Uitkomsten interviews:
KWALITEITEN

2. GEBIEDSINTERVIEWS

Op 26 augustus zijn omwonenden en bezoekers aan Wevershoek gevraagd om input te geven op bestaande kwaliteiten, aandachtspunten en kansen. Tussen 16:00 en 20:00 zijn interviews afgenomen bij het noordelijk gelegen strandje bij Wevershoek. Er zijn 21 enquêtes ingevuld, waarvan een deel door omwonenden, een vertegenwoordiger van de scouting, overige bewoners uit Barendrecht en een aantal uit Rijsoord. De meeste geïnterviewden komen hier met zekere regelmaat, elke dag of minimaal 1 keer per week. De meest genoemde kwaliteiten, aandachtspunten en kansen zijn weergegeven op de volgende pagina's. De belangrijkste uitkomsten uit de enquête van 14 september zijn hier eveneens in verwerkt.

2.1 MEEST GENOEMDE KWALITEITEN

Wevershoek is een recreatiegebied dat over het algemeen hoog wordt gewaardeerd en intensief wordt gebruikt. De geïnterviewden waarderen de afwisselende landschappelijke beleving, waarbij je afwisselend door een meer open gebied wandelt en verderop in een meer bosrijke en meer gesloten omgeving. Op een aantal plekken zijn fraaie uit- of doorzichten, zoals bij het hondenstrand met fraai zicht op de Waal, vanaf de Noldijk op het binnenwater of doorzicht op het water vanaf een van de bruggen in het gebied. Het noordelijk gelegen instappunt voor honden, om vanaf hier het water van de Waal in te gaan, wordt hoog gewaardeerd. Daarnaast maken vele recreanten op warme dagen eveneens gebruik van dit instappunt om te zwemmen in de Waal. Ondanks de sleetse uitstraling wordt de speelplek aan de noordzijde (glijbaan, klimwand) nog steeds goed gewaardeerd. De scouting geeft aan graag gebruik te maken van Wevershoek voor activiteiten.

LEGENDA

Recreatie

- Afwisselende landschappelijke beleving langs wandelroutes (9 keer)
- fraaie uit- of doorzichten (7 keer)
- zwemplek nabij de Waal (4 keer)
- grasveld voor kinderen en speelplek (3 keer)
- zwemgebied voor honden (1 keer)
- speelnatuur voor scouting (1 keer)
- zichtpunt naar het open water

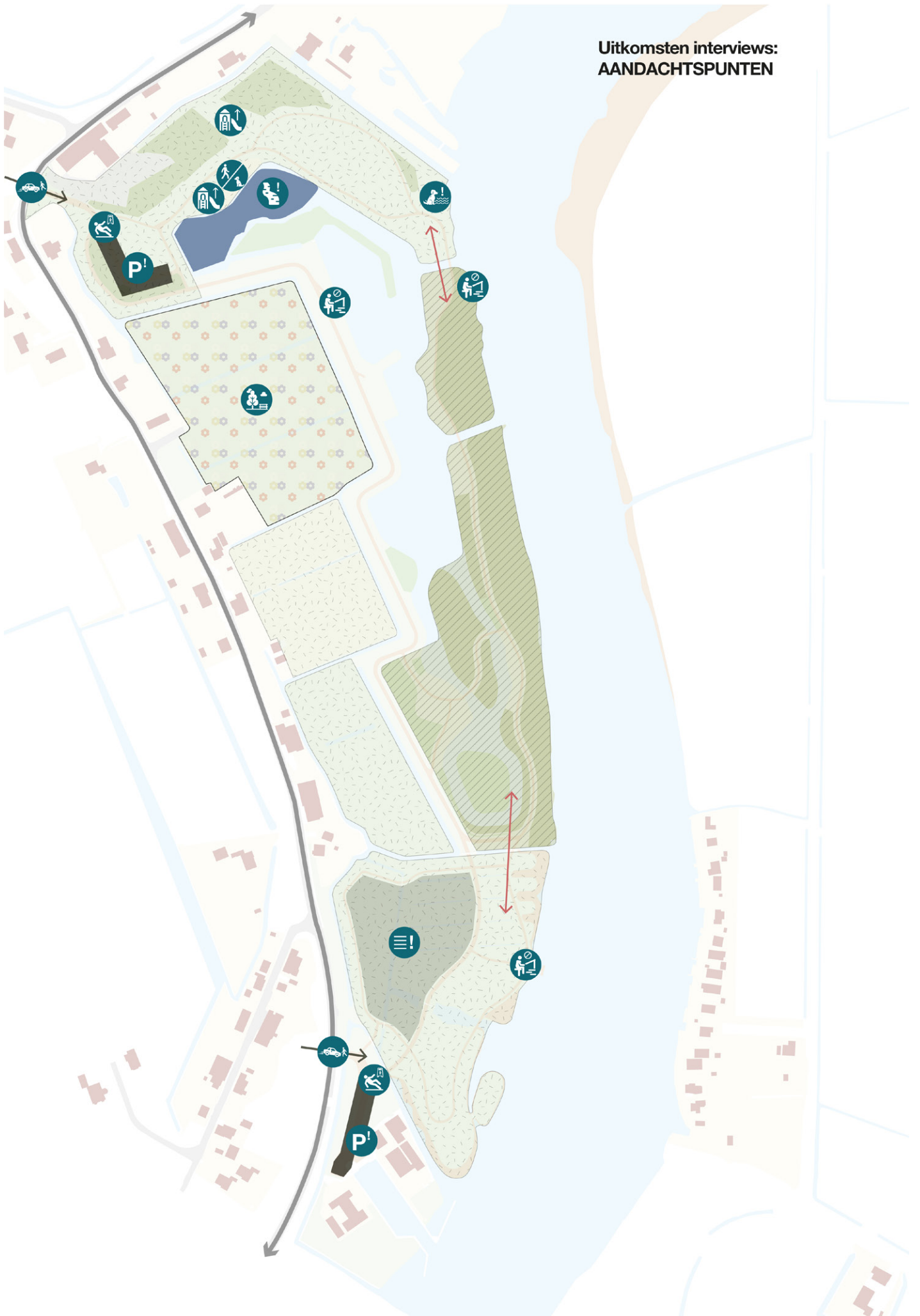
Ecologie

- open gebieden
- besloten gebieden
- bloemrijke ruigte
- hoge biodiversiteit

Handhaving

- vernieuwd en breed voetpad (3 keer)

Uitkomsten interviews:
AANDACHTSPUNTEN

2. 2 MEEST GENOEMDE AANDACHTSPUNTEN

De slechte waterkwaliteit bij het noordelijk gelegen zwemstrandje is het meest gehoorde aandachtspunt. Vanwege de blauwalg ziet het water er vies uit en is er al jaren een negatief zwemadvies. Een ander aandachtspunt is de parkeerplaats aan noord en zuidzijde. Dit zijn locaties waar jongeren, voornamelijk in de avonduren, zorgen voor geluidsoverlast. De beslotenheid van het parkeergebied wordt als aandachtspunt gezien. Het terrein dat grenst aan de Noldijk, voorheen de plek waar kassen stonden, wordt gewaardeerd vanwege de aantrekkelijke natuur. Een aandachtspunt is dat het terrein niet toegankelijk en daardoor ook niet beleefbaar is voor bezoekers. Overige aandachtspunten zijn de slechte kwaliteit van de speelvoorzieningen voor de kleinere kinderen en het ontbreken van een (duidelijke) zonering voor hondenbezitters versus de niet hondenbezitters. En er is een beperkt aantal mogelijkheden om rond het binnenwater van Wevershoek te lopen. Alle overige aandachtspunten zijn gemarkeerd op de plattegrond.

LEGENDA

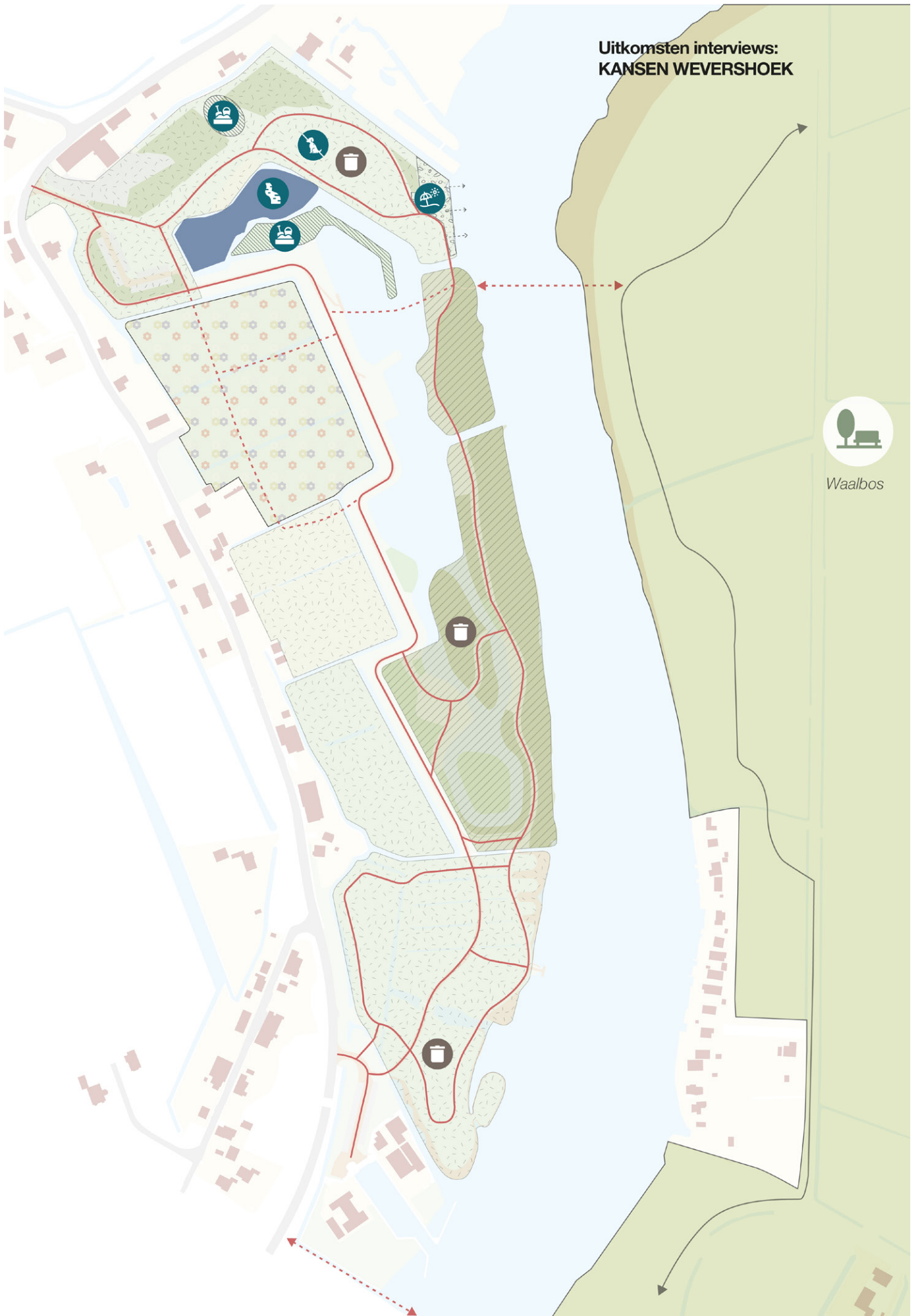
Recreatie

- Slechte waterkwaliteit (10 keer)
- Vissers nemen te vaak plek in (8 keer)
- sociale onveiligheid parkeerplaats (7 keer)
- gebied toegankelijk maken voetgangers (6 keer)
- slechte kwaliteit speelvoorzieningen (5 keer)
- geen zonering honden(bezitters)
en overige bezoekers (5 keer)
- hondentrap in gebruik door mensen (3 keer)
- voetgangersoversteek gevaarlijk (2 keer)
- gladheid bij entree parkeerterrein bij regen (1 keer)
- beperkte hoeveelheid opties voor wandelronde

Handhaving

- overhangende takken op het pad (1 keer)

Uitkomsten interviews:
KANSEN WEVERSHOEK

2.3 MEEST GENOEMDE KANSEN

Men ziet graag dat er in de zomermaanden een verbod komt voor honden nabij het noordelijk gelegen strandje en aangrenzende ligweide langs de Waal. Door meer wandelrondjes mogelijk te maken door nieuwe wandelpaden aan te leggen wordt ingegaan op een wens van verschillende geïnterviewden en wordt voor de hondenbezitter een alternatieve wandelmogelijkheid geboden. Een wens is om de waterkwaliteit te verbeteren, waarbij er ook begrip is dat dat binnen deze kwaliteitsimpuls (en samenhangende beschikbare gelden) niet mogelijk is om te realiseren. Er is een wens om het water van de Waal beter te kunnen bereiken, o.a. bij de hondeninlaat aan de Waal en om speelnatuur toe te voegen voor zowel jongere als oudere kinderen. Een aantal geïnterviewden opperde om een verbinding te maken naar de overzijde van de Waal, richting het Waalbos. Dit sluit aan op de ambities die geschetst zijn in de waalvisie.

LEGENDA

Recreatie

- zone met verbod voor honden (15 keer)
- verbeteren waterkwaliteit (10 keer)
- betere bereikbaarheid van het water (9 keer)
- grotere diversiteit aan wandelpaden (6 keer)
- toevoegen speelnatuur (5 keer)
- nieuwe verbinding naar het Waalbos (4 keer)

Handhaving

- meer vuilnisbakken (3 keer)

**KWALITEITSIMPULS
WEVERSHOEK**

KWALITEITSIMPULS KORTE TERMIJN

3. KWALITEITSIMPULS KORTE TERMIJN

INLEIDING

De Wevershoek is een kleinschalig recreatiegebied gelegen tussen de Noldijk en westzijde van de Waal. Het is een geliefd gebied voor bewoners uit de directe omgeving en omgeving Barendrecht voor een dagelijkse wandeling rond het binnenwater. In de zomermaanden trekken ook jongeren en gezinnen met jonge kinderen naar deze plek vanwege de waterrijke omgeving en diverse speelvoorzieningen voor kleine kinderen. En het is een plek waar de plaatselijke scouting en diverse vissers te vinden zijn. De laatste jaren is het gebied onaantrekkelijker geworden voor bezoekers. Als belangrijkste oorzaak wordt benoemd dat de uitstraling van het gebied en inrichtingselementen achteruitgegaan zijn en de slechte waterkwaliteit. Dit is de aanleiding voor de kwaliteitsimpuls.

SAMENVATTING KWALITEITSIMPULS

De contacten met verschillende stakeholders heeft waardevolle input opgeleverd welke bestaande kwaliteiten versterkt kunnen worden en welke aanvullende kansen er zijn om het gebied op korte termijn meer jaarrond en ook voor een bredere doelgroep aantrekkelijk te maken. Alle genummerde ingrepen zijn op de plattegrond zichtbaar. De dagelijkse bezoekers vormen een belangrijke doelgroep. De rondgang wordt voor hen aantrekkelijker door meer zichtassen naar de Waal te creëren door op strategische locaties de onderbeplanting te verwijderen (*nr. 1*), de variatie tussen open en meer gesloten delen te vergroten en een nieuw wandelpad te maken (*nr. 2*). De verblijfskwaliteit wordt verbeterd door de sleetse speelvoorzieningen te vervangen voor avontuurlijke speelvoorzieningen voor jonge kinderen (*nr. 3*) en toevoeging van een klim- en klautereiland voor oudere kinderen (*nr. 4*). Zowel aan de noordzijde, bij de speelvoorziening voor kleine kinderen, en aan de zuidzijde worden voldoende nieuwe bomen toegevoegd (*nr. 7*). Hierdoor wordt de kap van een aantal bomen in het gebied gecompenseerd. Bij een opwaardering van het gebied hoort tot slot een meer herkenbare en uitnodigende entree!

BIJDRAGE LEVEREN AAN VERBETERDE WATERKWALITEIT

Met de kwaliteitsimpuls voor korte termijn wordt een eerste aanzet gedaan om de doorstroming van het water richting het strand te verbeteren. De watergang ten zuiden van het klim- en klautereiland wordt verbreed (*nr. 6*) ten behoeve van de doorstroming van schoon water. Daarnaast wordt het huidige schiereiland (*nr. 11*), direct ten oosten van het klim- en klautereiland 'losgeknipt' waardoor schoon water vanuit de Waal eenvoudiger richting de verbrede watergang en strandje kan stromen. Op de lange termijn termijn, wat geen onderdeel uitmaakt van deze kwaliteitsimpuls, worden overige en aanvullende maatregelen getroffen om de waterkwaliteit verder te verbeteren. Om te komen tot de kwaliteitsimpuls stellen we de volgende ontwerpingsrepen voor;

HERKENBARE EN UITNODIGENDE ENTREE

Bij de noordelijke en bij de zuidelijke entree, zichtbaar vanaf de Noldijk, wordt een uitnodigend entreebord geplaatst. Op een cortenstalen bord (*nr. 8 en 9*) wordt de naam van Wevershoek gegraveerd. Deze wordt op een zichtbare plek, op de kruising van de Noldijk en entree van het gebied, geplaatst. De zichtrelatie naar het recreatiegebied wordt versterkt door onderbeplanting weg te halen bij de bosrijke zone tussen de parkeerplaats van de Wevershoeve en de noordelijke parkeerplaats in het recreatiegebied en het strandje (*nummer 3 op de plattegrond*). Het dunnen van de bosvakken zorgt eveneens voor een verhoogde sociale controle, vanwege een beter zicht op de parkeerplaats en strandzone.

OPWAARDEREN BESTAANDE SPEELVOORZIENINGEN VOOR KLEINER KINDEREN

De sleetse speelvoorzieningen voor kleine kinderen, de bestaande wipkippen en het plastic klimobject, worden vervangen voor een nieuwe speelvoorziening. Hiervoor in de plaats komt een klimobject in combinatie met een lage glijbaan (*nr. 3*). De speeltoestellen worden uitgevoerd in natuurlijk materialen, zodat het aansluit op de groene en bosrijke omgeving. De huidige locatie voor het speelobject blijft gehandhaafd, vanwege de strategische ligging nabij de parkeerplaats en fietsparkeren maar ook grenzend aan het strandje en de ligweide.

SPEELEILAND VOOR OUDERE KINDEREN

Voor kinderen tussen 6 en 12 jaar oud is er relatief weinig te beleven in Wevershoek. Een nieuw speeleiland biedt uitkomst (nr 4). Dit eiland is te bereiken door een brede watergang over te steken middels een uitdagend combinatie van balanceertouwen over het water en stappalen (nr 10). Centraal op het eiland wordt een groot (hufferproof) klim- en klauterobject geplaatst. Het deel waar het speeleiland komt wordt vergraven, zodat het meer omgeven is door water. Centraal op deze plek worden bomen en onderbeplanting verwijderd om ruimte te maken voor het klim- en klauterobject. Aan de randen van het eiland wordt alleen de onderbeplanting verwijderd. Bijkomend voordeel is dat vanaf het noordelijke strandje een aantrekkelijk doorzicht ontstaat op achterliggend natuurgebiedje onderaan de dijk - de polder waar voorheen kassen stonden.

Klimobject in combinatie met een lage glijbaan (nr 3)

Combinatie van balanceertouwen over het water (nr 10)

speeleiland (nr 4)

Combinatie van balanceertouwen over het water (nr 10)

RS1505

RS3009

RS1540

Bij de noordelijke en bij de zuidelijke entree, zichtbaar vanaf de Noldijk, wordt een uitnodigend entreebord geplaatst (zie nummer 8 en 9 op de plattegrond)

NIEUWE WANDELROUTES DOOR HET GEBIED

De oost- en westzijde wordt met elkaar verbonden door een nieuwe vlonderbrug over het water (nr 2). Hierdoor wordt het aanbod van wandelpaden en keuzemogelijkheden aan wandelroutes vergroot. Door de nieuwe brug zijn ook kortere wandelrondjes mogelijk vanaf de noordelijke entree. Vanaf de vlonderbrug is fraai zicht op het binnenwater. De wandelroutes kunnen vergroot worden door het voormalige agrarisch perceel onderaan de Noldijk toegankelijk te maken. Kassen hebben plaats gemaakt voor natuurontwikkeling op deze plek. Vanuit gebiedsinterviews is de wens naar voren gekomen om de belevingswaarde en wandelmogelijkheden te vergroten door dit gebied toegankelijk te maken voor bezoekers. Om invulling te geven aan deze wens, is in het ontwerp een inrichtingsvoorstel voor deze locatie uitgewerkt. De locatie is echter geen eigendom van het Recreatieschap en valt daarom buiten het beheergebied van het Recreatieschap en buiten de scope van dit project.

RELATIE MET DE WAAL VERSTERKEN

Op een aantal strategische plekken aan de westrand van Wevershoek wordt de Waal zichtbaar en ook toegankelijk. Er worden vista's gemaakt door onderbeplanting langs de Waal te verwijderen en er worden doorsteekjes naar het water toegevoegd. De afwisseling tussen gesloten bosdelen en spontane doorkijkjes vergroot de belevingswaarde van de bezoeker. Ter compensatie worden op diverse plekken, aan de zuidzijde en ook bij de nieuwe speelplek aan de noordzijde, nieuwe bomen toegevoegd.

Lange termijn voorstel

4. KWALITEITSIMPULS LANGE TERMIJN

LANGE TERMIJN

Onderstaande voorstellen gelden voor voor de langere termijn en maken geen onderdeel uit van de kwaliteitsimpuls voor de korte termijn zoals omschreven op pagina 13 t/m 15. Voor de korte termijn is een budget beschikbaar voor uitvoering. Onderstaande voorstellen dienen de komende jaren gezien te worden in relatie tot ontwikkelingen van de Stationstuinen en wensen en ambities die op dat moment gelden bij gemeente, omwonenden, bezoekers, recreatieschap en overige stakeholders.

WEVERSHOEK ONDERDEEL MAKEN VAN DE WAAL

De Waal en Wevershoek zijn twee aparte identiteiten. De Waal wordt gekenmerkt door het open gebied en een sterke relatie met de omgeving. Wevershoek is meer naar binnen gekeerd door de opgaande beplanting aan de randen. Op langere termijn kan Wevershoek onderdeel worden van de Waal en de relatie versterkt worden door de rand van Wevershoek meer open te maken. Hierdoor worden aantrekkelijke zichtlijnen gecreëerd. De watergangen tussen de Waal en Wevershoek worden aardig verbreed waardoor de visuele relatie wordt versterkt en meer schoon water het gebied van Wevershoek in kan stromen. De randen worden vergraven tot eilanden die tussen de Waal en Wevershoek komen te liggen. Hierdoor is het voor bijvoorbeeld kanoërs eenvoudiger om van Wevershoek naar de Waal te varen en omgekeerd. Wevershoek transformeert uiteindelijk van besloten recreatiegebied onderaan de Noldijk, naar afwisselend recreatie- en natuurgebied dat onderdeel is van de Waal.

VERBETEREN WATERKWALITEIT

In eerste instantie is het benodigd om goed in kaart te brengen welke factoren bijdragen aan de slechte waterkwaliteit in de zomermaanden. Daarna kunnen eventueel gericht en treffende maatregelen genomen worden. De kans is groot dat door de inlaat van meer schoon water vanuit de Waal in het gebied al een goede stap wordt gezet. Een aanvullende, nader te bepalen, set aan maatregelen zal ervoor moeten zorgen dat de waterkwaliteit gewaarborgd blijft. Dit kan een combinatie zijn waarbij er minder bladeren op de bodem van de plas terecht komt, de doorstroming (op natuurlijke of kunstmatige manier) van het water wordt verbeterd, de plas dieper wordt gemaakt en/of alle harde oevers worden vervangen voor natuurvriendelijke oevers.

WEVERSHOEK VERBINDEN MET HET WAALBOS

Het Waalbos is een relatief jong natuur en recreatiegebied van een flinke omvang, het is ruim 190 hectare groot. Het is een afwisselend gebied met diverse wandelroutes door stukken bos met struweel en langs waterpartijen met rietoevers en open weidegebied. Met de ontwikkeling van de Stationstuinen Barendrecht zal de drukte in het recreatiegebied Wevershoek toenemen. Het verbinden van deze twee recreatiegebieden is een goede vervolgstap, waardoor de recreatieve mogelijkheden worden vergroot en de drukte wordt gespreid over een groter gebied. Deze verbinding sluit aan op de wens vanuit de Waalvisie. De toekomstige verbinding kan een trekpuntje zijn of een brug voor langzaam verkeer.

RELATIE MET DE WAAL VERSTERKEN

Op een aantal strategische plekken aan de westrand van Wevershoek wordt de Waal zichtbaar en ook toegankelijk. Er worden vista's gemaakt door bomen en onderbeplanting langs de Waal te verwijderen en er worden doorsteekjes naar het water toegevoegd. De afwisseling tussen gesloten bosdelen en spontane doorkijkjes vergroot de belevingswaarde van de bezoeker.

